

Kriminalomsorgens regionkontorer

Rundskriv

Kriminalomsorgens høyskole og utdanningscenter

Nr:
KDI 3/2017

Vår ref:
201605170-24

Dato:
09.05.2017

VIDEOSAMTALER FOR DOMFELTE OG INNSATTE I FENGSEL

Rundskrivet gir retningslinjer om adgangen til å la innsatte gjennomføre videosamtaler i enheter hvor dette er praktisk gjennomførbart. Gjennomføring av videosamtale forutsetter at dette er mulig med hensyn til blant annet tilgjengelig teknisk utstyr i enheten, bemanning og ressurser for øvrig.

Rundskrivet gjelder ikke for gjennomføring av tolketjenester, politiavhør og rettsmøter pr. video.

Formål med videosamtaler for innsatte i fengsel

Formålet med denne type videosamtaler for domfelte og innsatte (heretter innsatte) i fengsel er å legge forholdene til rette for at innsatte skal kunne opprettholde kontakt med sine nære pårørende under fengselsoppholdet. Videosamtale er ikke ment som erstatning for kontakt i form av brevveksling, besøk og ved telefonsamtaler, jf. straffegjennomføringsloven (strgfjl.) §§ 30, 31 og 32, men som et tillegg til dette. Gjennomføring av videosamtaler skal skje kostnadsfritt for innsatte.

Målgruppe

Hvilke innsatte som kan innvilges videosamtaler

Adgangen til å kommunisere via videosamtale skal sees i sammenheng med den faktiske muligheten innsatte har til å kommunisere med nære pårørende på andre måter. Adgang til å kommunisere ved hjelp av videosamtale er særlig aktuelt for innsatte som ikke mottar jevnlig besøk i fengselet, blant annet på grunn av geografisk avstand. Det er ellers særlig aktuelt å innvilge videosamtale overfor innsatte under 18 år og innsatte med omsorg for, eller regelmessig samvær med sine barn. Ved avgjørelser som gjelder barn vises det til forskrift om straffegjennomføring § 1-3 og at hensynet til barnets beste skal tillegges vekt.

Særlig om innsatte i varetekt

Innsatte i varetekt kan innvilges videosamtale så langt det er i samsvar med varetektskjennelsen. Varetektsinnsatte som er ilagt restriksjoner i henhold til varetektskjennelse skal ikke innvilges videosamtale uten etter skriftlig samtykke fra påtalemyndigheten.

Hvem innsatte kan føre videosamtale med

Adgangen til videosamtale gjelder som hovedregel overfor innsattes nære pårørende, altså i utgangspunktet ektefelle, partner, registrert samboer, barn, herunder fosterbarn og stebarn, foreldre, søsken og besteforeldre. Unntak kan gjøres, særlig overfor innsatte under 18 år, slik at det også kan gis adgang til å føre videosamtale med andre personer innsatte har en særlig nær tilknytning til. Dersom det

er sikkerhetsmessig forsvarlig kan innsatte gis anledning til å gjennomføre videosamtale også med en nær pårørende som av sikkerhetsmessige årsaker ikke gis tilgang til fengselet.

Dersom innsatte ønsker å føre samtale pr. video med personer under 18 år, kan dette kun skje etter skriftlig samtykke fra den barnet bor sammen med. Dersom barneverntjenesten har overtatt den daglige omsorgen for barnet, jf. barnevernloven § 4-12 jf. § 4-14, kreves det samtykke fra barneverntjenesten.

Vilkår og forutsetninger

Innsatte som skal benytte videosamtale, må godta de vilkår og forutsetninger som fastsettes av kriminalomsorgen, herunder samtykke i vilkår om kontroll av samtalen.

Bruk av videosamtale kan kun innvilges dersom innsatte og den pårørende er i målgruppen for ordningen. Bruk av videosamtale skal ikke innvilges dersom sikkerhetsmessige grunner taler mot det. Det må foretas en konkret vurdering av om det anses sikkerhetsmessig forsvarlig at innsatte og den aktuelle pårørende kommuniserer pr. video og hvilke kontrolltiltak som eventuelt må iverksettes.

Kriminalomsorgen kan nekte innsatte å benytte videosamtale dersom det foreligger konkrete og troverdige opplysninger eller omstendigheter som gir grunn til å anta at samtalen vil bli misbrukt til planlegging eller gjennomføring av straffbar handling, unndragelse eller handlinger som vil forstyrre ro, orden og sikkerhet. Det er i så fall relevant å se hen til om innsatte tidligere er ilagt reaksjon etter strgf. § 40 som gir grunn til å tro at videosamtalen vil bli misbrukt.

Dersom videosamtalen er av stor betydning for innsatte eller den pårørende, og kontroll er tilstrekkelig for å avverge at samtalen misbrukes til formål som nevnt i strgf. § 32 fjerde ledd, bør samtalen kontrolleres og ikke nektes.

Den praktiske gjennomføringen av videosamtaler må for øvrig baseres på lokale forhold og lokal ressurstilgang, slik at adgangen vil kunne måtte begrenses etter nærmere angitte kriterier.

Hyppighet og varighet av videosamtaler

Ressurs- og kapasitetssituasjonen ved den enkelte enhet er avgjørende for hvor hyppig innsatte kan gjennomføre videosamtaler og varigheten av disse. Ved begrenset kapasitet skal det legges vekt på om innsatte og den aktuelle pårørende har et særlig behov for kontakt, for eksempel dersom innsatte er under 18 år, har mindreårige barn, ved sykdom eller dersom det foreligger andre tungtveiende grunner.

Det er en forutsetning at samtaletiden benyttes til oppgitt formål.

Tidspunkt for gjennomføring av videosamtale

Videosamtale skal gjennomføres på et tidspunkt som er praktisk for kriminalomsorgen, av hensyn til bemanning og andre forhold. Det bør så vidt mulig tas hensyn til innsatte og pårørendes behov ved fastsettelse av tidspunkt for samtalen.

Kontroll

Reglene for kontroll av telefonsamtaler, jf. straffegjennomføringsloven § 32 gjelder så langt de passer ved bruk av videosamtale. Behovet for kontrolltiltak skal vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Kontroll kan utelates dersom sikkerhetsmessige grunner ikke taler mot det.

Dersom sikkerhetsmessige grunner gjør det nødvendig at ansatte overhører samtalen, kan innsatte pålegges å føre samtalen på et språk de ansatte behersker. Kontrollen foregår i så fall ved at en ansatt oppholder seg i rommet hvor videosamtalen pågår. Det er i disse tilfellene ikke anledning til å benytte hodetelefoner mv. Samtalepartene skal på forhånd varsles om at samtalen vil bli overhørt av ansatte.

Kontroll kan ellers skje ved at ansatte oppholder seg i rommet hvor videosamtalen finner sted under hele samtalen eller ved at det føres sporadisk tilsyn.

Innsatte skal under videosamtalen kun ha tilgang til skjerm og kamera, samt eventuell hodetelefoner. Annet teknisk utstyr, for eksempel tastatur, pekeverktøy mv. skal fjernes fra rommet etter at det er opprettet kontakt med riktig samtalepartner.

Det er ikke adgang til å gjøre opptak av videosamtaler.

Ansatte skal ved oppstart av videosamtalen forsikre seg om at samtalepartneren er den aktuelle personen innsatte har fått tillatelse til å føre samtale med. Dette kan kontrolleres ved at samtalepartneren foreviser identifikasjonspapirer mv. Undersøkelse av samtalepartneres identitet kan i tillegg foretas under samtalen.

Brudd på vilkår og forutsetninger for bruk av videosamtale

Dersom innsatte opptrer i strid med vilkår eller forutsetninger for gjennomføring av videosamtale eller ikke etterkommer beskjeder eller pålegg som gis fra ansatte i forbindelse med gjennomføringen av samtalen, skal samtalen avbrytes umiddelbart.

Brudd på vilkår og forutsetninger for å kunne gjennomføre videosamtale vil kunne medføre reaksjon etter strgf. § 40. Dersom bruddets art eller omstendighetene rundt bruddet tilsier det, kan bruddet også resultere i politianmeldelse.

Videosamtale kan avlyses eller avbrytes dersom tekniske forhold gjør gjennomføringen vanskelig. Innsatte og den pårørende skal i så fall varsles om dette, så langt dette er praktisk gjennomførbart.

Krav om bruk av godkjent programvare og utstyr

Det er kun utstyr som er godkjent og satt opp i henhold til KDIs tekniske krav som kan brukes til videosamtaler. Det vises for øvrig til KDIs brukerveiledning for videosamtaler.

Videosamtaler ved straffegjennomføring i Nederland

Adgangen til å føre samtaler ved bruk av videosamtaleutstyr ved straffegjennomføring i Nederland reguleres av egne regler om elektroniske besøk. Det vises til forskrift om straffegjennomføring i Nederland og tilhørende retningslinjer.

Avgjørelsesmyndighet og klagerett

Svar på søknad om adgang til å gjennomføre videosamtale er å regne som et enkeltvedtak med klageadgang etter forvaltningsloven, jf. straffegjennomføringsloven § 7, første ledd, bokstav e). Søknad om gjennomføring av videosamtale avgjøres av lokalt nivå med regionalt nivå som klageinstans.

Ikrafttredelse

Rundskrivet trer i kraft straks.

Med hilsen

Marianne Vollan
direktør

Tom A. Enger
avdelingsdirektør